

سخن ناشر

حوادث معمولاً نتیجه‌ی شرایط یا اعمال نایمن و استفاده از تجهیزات فرسوده، قدیمی، مستهلک و غیراستاندارد است که پیشگیری از حوادث ناشی از کار، صیانت از نیروی انسانی و منابع مادی کشور را در پی خواهد داشت.

ایجاد فضای سالم و ایمن کار مستلزم همکاری متقابل کارگران و کارفرمایان است و برنامه‌ریزی برای تأمین ایمنی و بهداشت کار نه تنها از وظایف خاص کارفرمایان است بلکه از وظایف انسانی، اخلاقی و دینی نیز به حساب می‌آید. توجه نکردن به این امور مهم، سبب ضایعات نیروی انسانی در محیط کار می‌شود و اینگونه ضایعات نه تنها باعث می‌شود کارگران گاهی برای همیشه سلامت خود از دست دهند بلکه تألمات روحی و روانی برای آنان و خانواده‌شان را بدنبال خواهد داشت.

انتشارات فدک بنا به وظیفه فرهنگی و همراستا بودن با سیاست‌های تولید و علاقه‌مندی به این موضوعات سعی کرده آثاری متفاوت، با آنچه تاکنون در این زمینه موجود بوده، منتشر نماید، چرا که صرف‌نظر از آگاهی دادن برای حفاظت از منابع مادی حتی اگر بتواند جان یک انسان را با آموزش و آگاهی دادن نجات دهد تمام اجر معنوی خود را دریافت نموده چه بسا آن یک نفر نقش مهمی در جامعه به لحاظ داشتن مسئولیت کاری و یا مدیریت خانواده داشته باشد.

لذا این انتشارات توانست ارتباط بسیار خوبی در یکی دو سال اخیر با نگارنده که سوابق تخصصی مدیریتی از جمله دبیر شورای عالی حفاظت فنی کشور و مدیر کلی بازرسی کار را دارد برقرار نماید و سعادتی بود که توانستیم از تجربیات دیرینه ایشان که در ابعاد مختلف و مشکلات کار داشتند و همچنین از نتایج و راه‌حل‌هایی که به دست آورده بودند استفاده نماییم و آنرا در معرض توجه مخاطبین هدف قرار دهیم.

این اثر حاصل تلاش ساعت‌ها مطالعه و بررسی توصیفی و تحلیلی گروهی از کارشناسان ذیده این رشته به سرپرستی آقای مهندس محمد اصابتی است که منجر به انتشار **سری کتاب‌های حوادث کار** گردید که با موضوعات مرتبط با حفاظت فنی و بهداشتی کار سلسله‌وار منتشر خواهد شد. امید است با تکیه بر ره‌یافته‌ها و روش‌های اجرایی مفید، مورد استفاده علاقه‌مندان، اساتید، کارشناسان و کارگران و کارفرمایان قرار گیرد.

انتشارات فدک ایستایس، در این راه آغوش خود را برای پذیرش هرگونه نظر، ایده و پیشنهاد و انتقاد ناظران و منتقدان می‌گشاید و با کمال میل از این نظرات و پیشنهادات در جهت بهبود و ارتقاء این آثار استفاده خواهد کرد.

پیشگفتار

انسان، از آغاز آفرینش برای پویایی زندگی خود به کار و کوشش مجبور بوده و سختی‌های بسیاری را متحمل شده است. نیروی کار هر کشور از سرمایه‌های ملی آن کشور محسوب شده و پیشرفت و ترقی هر اجتماعی بستگی به نیروی کار افراد آن جامعه دارد و محصول کار هر کارگر نه تنها مایه امرار معاش زندگی خانواده اوست، بلکه سرمایه و پشتوانه اقتصاد یک جامعه نیز می‌باشد، و در دستیابی به توسعه پایدار نقشی بنیادی ایفا می‌نماید.

بدیهی است که پیشرفت‌های تکنولوژیک برنامه‌های توسعه و پروژه‌های زیربنایی با وجود تمامی مزایا و منافع که برای نسل بشر به همراه داشته‌اند، سرمنشاء مخاطرات و نارسایی‌های قابل توجهی نیز بوده‌اند. آمار نگران‌کننده حوادث کوچک و بزرگ که هر لحظه در گوشه‌ای از این دنیای پهناور و به‌ویژه کشور ما رخ می‌دهد و واقعیت انکارناپذیر آن این است که به‌رغم توسعه و تکامل فنون و فناوری‌ها، جلوگیری حوادث کارگاه‌ها به‌طور کامل امکان‌پذیر نبوده و نمی‌توان حوادث را از صفحه زندگی بشر به‌طور کامل حذف کرد، و لیکن می‌توان با کاربست روش‌های عملی و بهره‌مندی از اصول مدیریت ایمنی تا حدود زیادی از وقوع آن جلوگیری کرد. چرا که آگاهی کارگران، تکنسین‌ها، مهندسین کارگاه‌های عملیاتی و کارفرمایان با عوامل و عناصر زیان‌بخش، و نیز مخاطرات ناشی از محیط کار، و همچنین آشنایی با قوانین و مقررات، و تدابیر و تمهیدات مربوطه باعث می‌شود که نیروی انسانی با حداکثر راندمان و حداقل مخاطرات انجام وظیفه نماید.

امید است در راستای ترویج فرهنگ ایمنی و کمک به اجرای برنامه‌های موثر در حوزه روابط کار «کتاب حوادث کار» بتواند کمبود کتب علمی و در عین حال فنی را در جهت تبیین رویکردها، مبانی روش شناختی و کاربردی را جبران کرده و بسترساز محیط کار ایمن باشد.

جا دارد از تلاش‌های جناب آقای مهندس محمد اصابتی مدیر کل محترم بازرسی کار وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی و همه عزیزان که در این راه زحمت کشیده‌اند تشکر و قدردانی می‌نمایم.

سید حسن هفده‌تن

معاون وزیر

و رئیس شورای عالی حفاظت فنی

مقدمه

حقوق کار آمیخته‌ای از قواعد حقوق خصوصی و عمومی است. زیرا از آن جهت که مبتنی بر قرارداد خصوصی میان کارگر و کارفرما می‌باشد از مقررات حقوق خصوصی پیروی می‌کند، اما از آن روی که دولت‌ها در روابط میان این دو گروه دخالت کرده‌اند به ویژه برای حمایت از کارگران که نقش مهمی در مناسبات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی دارند حقوق عمومی محسوب می‌گردد.

پیشرفت در جوامع بشری نتایج گوناگونی به دنبال داشته که از آن میان می‌توان به دو پدیده متضاد، آسایش بشر در جهت استفاده از تکنولوژی و مشکلات ناشی از رشد صنعت اشاره نمود. یکی از تبعات سوء رشد تکنولوژی در جامعه بشری حوادث گوناگون منجمله حوادث ناشی از کار می‌باشد که در بسیاری از موارد انشاء رأی دادگاه منوط به ارجاع امر به کارشناسی می‌باشد.

بدیهی است، پرداختن به این امر مستلزم داشتن اشراف به مسائل گوناگون حقوقی، فقهی و فنی است و آنچه در ذهن متبادر می‌گردد، ضرورت و اهمیت مذاقه در گزارش کارشناسی به جهت تبیین عناصر با قواعد حقوقی، فنی و فقهی قبل از هر گونه اتخاذ تصمیم می‌باشد کتاب حاضر برای شناخت و درک بهتر نظام حقوقی و فنی، عوامل تشکیل دهنده و آثار متقابل این نظام با کل جامعه تهیه گردیده است و مطالب ارائه شده نتیجه کار کارشناسی و اجرایی به مدت ۲۷ سال نگارنده است که می‌تواند علاوه بر استفاده دانشجویان و متخصصین برای کلیه کسانی که به نحوی با مسائل کار و کارگری ارتباط دارند قابل استفاده باشد.

این کتاب در سه فصل تنظیم شده است، در فصل اول به طرح کلیات قواعد عمومی حقوق کار به طور مختصر و کاربردی پرداخته شده است و در فصل بعدی به لزوم بررسی حوادث ناشی از کار و تحلیل آمار و حوادث به صورت یک کار تحقیقی و تجربی پرداخته شده است و در فصل سوم نیز به سوالات مربوط به مسائل حقوقی و فنی در زمینه‌های مختلف پاسخ داده شده است.

فراوانی و تکرار حوادث ناشی از کار در کارگاه‌ها و پیامدهای زیان‌بار آن، اهمیت آموزش و درک صحیح‌تر وظایف و مسئولیت‌ها را امری بدیهی می‌داند و در این مجموعه تأکید بر این مهم شده است. هرچند که این کتاب همراه با کاستی‌هایی است که بر اهل فن پوشیده نیست اما برآرای نظری و روش‌های عملی نیز تأکید خاص شده است و مطالب به مقتضای تجربه و شغل تهیه گردیده است.

نظر به اینکه کتاب حاضر اولین کاری است که به‌عنوان کتاب «**حوادث کار**» نوشته شده است و موضوعات مختلف آن که به منظور صیانت از نیروی انسانی و منابع مادی چاپ خواهد شد، امید است مورد استفاده مخاطبین عزیز، امید است استادان، پژوهش‌گران، دانشجویان، کارگران،

کارشناسان و قرار گیرد و از یادآوری ایرادها، نقایص خودداری نورزند و با پیشنهادها سازنده خود برای اصلاح و تکمیل محتوای کتاب با نویسنده در میان بگذارند.
از زحمات آقای مهندس میرزائی و سرکار خانم قلندری قدردانی نموده و سپاس فراوان نثار کلیه کسانی که به نحوی در تهیه و تدوین این کتاب همکاری داشته‌اند و یا از مطالب آنان استفاده شده است.

محمد اصابتی

بهار ۹۳

فهرست مطالب

فصل ۱ قواعد عمومی حقوق کار ۱

مقدمه ۲	۱.۱
شاخص‌های تعیین تقصیر در بررسی حوادث ناشی از کار در ایران ۹	۲.۱
تعریف جرم برابر ماده ۲ قانون مجازات اسلامی ۹	۳.۱
مجازات‌های مقرر در قانون مجازات اسلامی در خصوص دیات ۱۰	۴.۱
استناد مواد مجازات اسلامی در رسیدگی حوادث ناشی از کار ۱۰	۵.۱
در ماده ۳۶۳ قانون مجازات اسلامی بیان میدارد در صورت اجتماع مباشر و سبب درجنایت، مباشر ضامن است مگر اینکه سبب اقوی از مباشر باشد، منظور چیست ۱۱	۶.۱
تشریک در سبب منجر به وقوع حادثه، در ماده ۳۶۵ قانون مجازات اسلامی را بیان نمائید. ۱۱	۷.۱
باتوجه به مواد قانون کار جمهوری اسلامی ایران موضوع میزان تقصیر در خصوص حوادث ناشی از کار چگونه مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. ۱۲	۸.۱
سبب از نظر فقها ۱۳	۹.۱
سبب از نظر حقوقدانان ۱۴	۱۰.۱
تفاوت سبب با علت و شرط ۱۵	۱۱.۱
مسئولیت اسباب در آراء فقها ۱۶	۱۲.۱
اسباب عرضی از منظر فقها ۱۷	۱۳.۱
نظریه تساوی از نظر فقها ۱۸	۱۴.۱
تسبیب و تقصیر از نظر فقها ۱۸	۱۵.۱
تسبیب و تأثیر از نظر فقها ۱۹	۱۶.۱
مفهوم مسئولیت مدنی ۲۱	۱۷.۱
نظریه تقصیر ۲۱	۱۸.۱
نظریه خطر ۲۲	۱۹.۱

فصل ۲ آمار و اطلاعات حوادث ناشی از کار ۲۳

مقدمه ۲۴	۱.۲
آمار و اطلاعات حوادث ناشی از کار در جهان ۲۷	۲.۲
آمار و اطلاعات حوادث ناشی از کار در ایران ۴۸	۳.۲
لزوم بررسی حوادث ناشی از کار ۴۸	۴.۲
انواع حادثه ۴۸	۱.۴.۲
در بررسی حوادث چه نتایج به دست می‌آید ۴۸	۲.۴.۲
علل بروز حادثه ۴۸	۳.۴.۲
خسارت‌های ناشی از حوادث ۴۹	۴.۴.۲
اثرات و هزینه‌های حوادث ناشی از کار ۴۹	۵.۴.۲
روش‌های مقایسه حوادث ناشی از کار ۵۰	۶.۴.۲
تجزیه و تحلیل حوادث ناشی از کار ۵۱	۵.۲
آیا در حادثه ذیل سهم عمده‌ای از قصور متوجه کارفرما و سایر افراد مسئول خواهد بود. ۵۱	۱.۵.۲
آیا در شرایط معمول هدف از نظارت صرفاً "حاکم کردن شرایط ایمن برای انجام کار است. ۵۲	۲.۵.۲
آیا در حوادث ناشی استنباط قاضی باید ملاک قرار گیرد. ۵۳	۳.۵.۲
آیا مسئولیت کارفرما، تا زمانی که خلاف آن ثابت نشود از نوع مسئولیت مطلق است ۵۷	۴.۵.۲
آیا نظرات کارشناسی در همه موارد نمی‌تواند موجب ایجاد مسئولیت اشخاص یانادیده گرفتن اصول حاکم بر مسئولیت مدنی گردد ۵۹	۵.۵.۲

فصل ۳ حوادث ناشی از کار از منظر فنی و حقوقی ۶۷

مقدمه ۶۸	۱.۳
آیا دولت را می‌توان مسئول خسارت و زیان دانست ۶۸	۲.۳
روند ارجاع امور به کارشناسی در محاکم قضائی ایران چگونه است؟ ۷۵	۳.۳
چگونگی انتخاب کارشناس و مراحل آن در حوادث ناشی از کار را بیان نمایید؟ ۷۷	۴.۳
آیا دادگاه علی‌رغم اعلام نظر کارشناس مبنی بر عدم نظارت کارفرما، می‌تواند نظر کارشناس فنی را نپذیرد؟ ۷۹	۵.۳
ماهیت قراردادی بودن تعهدات کارفرما در مسئولیت مدنی به چه جهتی تأکید گردیده است؟ ۸۰	۶.۳
آیا مقررات مربوط به جبران خسارت، اشتباه صرف و حتی تقصیر معمول را مورد توجه قرار می‌دهد. ۸۱	۷.۳
آیا کارگران فقط در صورت تقصیر یا اشتباه غیرمعمول، مسئول شناخته می‌شوند. ۸۲	۸.۳
آیا پذیرش خطر باعث محرومیت از دریافت خسارت می‌شود ۸۲	۹.۳

- ۱۰.۳ به فرض اثبات زیان و عدم تقصیر کارگر باز هم برای اثبات دخالت کارفرما و مسئولیت او باید ثابت شود که چه استانداردی از نظر ایمنی کار توسط کارفرما نقض شده است؟ ۸۳
- ۱۱.۳ آیا می‌توان کارگر را مسئول کار خود دانست و براساس قاعده اقدام موجب سبب محرومیت وی از خسارت شد؟ ۸۴
- ۱۲.۳ هرگاه شخصی به‌نحو دلخواه انجام وظیفه نماید، در صورت وقوع حادثه مسئولیت به‌عهده چه کسی می‌باشد. ۸۵
- ۱۳.۳ تقصیر غیرقابل بخشایش در حقوق ایران و اعمال آن در روابط کارگر و کارفرما بر چه اساسی قابل بررسی است؟ ۸۶
- ۱۴.۳ بیمه اجباری کارگران براساس قوانین جاری کشور دارای چه خصوصیتی می‌باشد. ۸۷
- ۱۵.۳ آیا مسئولیت کارفرما، را در خصوص کارگران خارجی می‌توان نادیده گرفت؟ ۸۸
- ۱۶.۳ عدم شمول قانون کار آیا به تعهدات ایمنی کارفرما ارتباط پیدا نمی‌کند و در مسئولیت مدنی و جزائی کارفرما تغییر حاصل نمی‌گردد. ۸۹
- ۱۷.۳ آیا رویکرد فقهی به مسأله تسریع در خسارت تأکید دارد؟ ۹۰
- ۱۸.۳ تعهدات کارفرما، پس از وقوع حادثه در جهت کاهش خسارت چیست؟ ۹۱
- ۱۹.۳ اثبات تقصیر در مسئولیت کارفرما دارای چند رکن می‌باشد. ۹۱
- ۲۰.۳ قواعد حاکم بر مسئولیت در حوادث ناشی از کار مبتنی بر چه خصوصیتی می‌باشد ۹۲
- ۲۱.۳ آیا قرارداد کاری که طبق قانون باطل است، متضمن تعهدات ایمنی خواهد بود؟ ۹۳
- ۲۲.۳ با در نظر گرفتن جمیع علل و اسباب در ایجاد حادثه، آیا می‌توان ایجاد صدمه بدنی را منتسب به خود شاکی دانست (تقصیر غیرقابل بخشایش کارگر)؟ ۹۴
- ۲۳.۳ تعهدات کارفرما مربوط به پیش‌گیری از حوادث ناشی از کار در مقررات جمهوری اسلامی ایران را بیان می‌نماید. ۹۶
- ۲۴.۳ آیا در مثال زیر می‌توان، بی‌احتیاطی کارگر را فاقد دلیل فرض نمود و تمام مسؤولیت و لزوم جبران خسارت را متوجه کارفرما دانست؟ ۱۰۴
- ۲۵.۳ آیا نظرات کارشناسی قابل تغییر است و نتیجه مسئولیت‌ها قابل تقسیم می‌باشد. ۱۰۶
- ۲۶.۳ تعهد انتخاب کارگر و پیمانکار مناسب در قواعد مسئولیت مدنی ایران توسط کارفرما چگونه است؟ ۱۰۷
- ۲۷.۳ تعهد به ایمنی و نقش نظارتی کارفرما در محیط کار با توجه به قوانین مقررات توضیح دهید. ۱۰۸
- ۲۸.۳ آیا در حقوق ایران تعهدات کارفرما از تعهد به نتیجه است؟ ۱۱۳
- ۲۹.۳ هرگاه کارگری در حین کار، یا به مناسبت آن خسارتی به خود وارد کند به نحوی که اقدام او جزء یا تمام سبب حادثه در معنی قواعد عمومی مسئولیت مدنی باشد حکم موضوع چگونه است؟ ۱۱۴
- ۳۰.۳ توجه محاکم به موضوع ماده ۱۰۵ قانون کار و روند اجرائی آن به چه صورت می‌باشد. ۱۱۵

- ۳۱.۳ با توجه به مواد ۹۵ و ۱۸۴ قانون کار آیا مسئولیت کیفری می‌تواند متوجه اشخاص حقوقی شود. و آیا دیه قابل وصول از اموال اشخاص حقوقی خواهد بود؟ ۱۱۵
- ۳۲.۳ در صورتی که دستگاه دولتی تمام اختیارات و نظارت مستمر بر کار را به نماینده واگذار نماید، آیا مسئولیتی متوجه دستگاه می‌باشد. ۱۱۷
- ۳۳.۳ در صورتی که نماینده کارفرما خارج از اختیارات خود تعهد نماید و کارفرما آن را نپذیرد، چه وضعیتی را در پی خواهد داشت ۱۱۸
- ۳۴.۳ وظایف بازرسان کار در زمینه حوادث ناشی از کار را بیان نمایند ۱۱۹
- ۳۵.۳ در مواردی که شرکت به دلیل گستردگی فعالیت، بخش‌هایی از کار را به افراد (نمایندگان) واگذار می‌کنند و مدیر عامل شرکت اساساً در محل دیگری است و از چگونگی حادثه مطلع نیست، آیا شخص مسئول در ماده ۱۸۴ قانون کار، به‌عنوان مدیر عامل یا مدیر معرفی شده است. بایستی تحت تعقیب قرار گیرد یا شخص یا نماینده مستقیم؟ ۱۲۱
- ۳۶.۳ هر گاه شخصی تحت مدیریت کاروانی باشد، چنانچه حادثه‌ای برای فرد اتفاق بیافتد، قواعد مسئولیت به چه صورت خواهد بود ۱۲۲
- ۳۷.۳ منظور از هیت حل اختلاف در تبصره ۲ ماده ۹۵ قانون کار چیست؟ ۱۲۳
- ۳۸.۳ اگر چند سبب در ایجاد حادثه دخالت داشته باشند، صرف‌نظر از درصد یا درجه تأثیر به طور مساوی ضامن می‌باشند ۱۲۴
- ۳۹.۳ بیمه اجتماعی، بیمه مسئولیت مقرر در ماده ۱۳ قانون مسئولیت مدنی و بیمه مسئولیت کارفرما در مورد کارگران اتباع خارجی چگونه است. ۱۲۶
- ۴۰.۳ آیا بیمه اجتماعی کارگر قابل تسری به بیمه مسئولیت می‌باشد. ۱۲۸
- ۴۱.۳ آیا بیمه مسئولیت مدنی در ایران به رسمیت شناخته شده است و اجباری است ۱۲۸
- ۴۲.۳ با توجه به مواد ۹۱، ۱۷۱، ۱۷۶ قانون کار و ۶۱۶ قانون مجازات اسلامی، در حادثه ناشی از کار که منجر به فوت کارگر شده است. مجازات تعزیراتی مختلف چگونه تعیین می‌شود. ۱۲۹
- ۴۳.۳ آیا می‌توان منکر رابطه کاری یا حادثه غیرکار در محیط کار شد؟ ۱۳۰
- ۴۴.۳ آیا مقرراتی از بیمه کردن کارگر در جمهوری اسلامی پیش‌بینی شده است ۴۴
- ۴۵.۳ در موردی که تقصیر شخصی به همراه عوامل طبیعی خساراتی را به بار آورد مسئولیت در این مورد چگونه است؟ ۱۳۳
- ۴۶.۳ آثار روابط مبتنی بر صداقت و اعتماد، بین کارگر و کارفرما و مسئولیت کارفرما در راستای قواعد چگونه بررسی می‌شود؟ ۱۳۴
- ۴۷.۳ در صورتی که در اثر عدم رعایت مقررات حفاظتی کارگر مصدوم یا فوت نماید. آیا طرح پرونده شکایت در مراجع حل اختلاف موضوع قانون کار ضروری است؟ ۱۳۴
- ۴۸.۳ گذشت کارگر به صورت مشروط در رویه قضایی چگونه می‌باشد؟ ۱۳۵

- ۴۹.۳ کارگری حین انجام کار دچار حادثه منجر به صدمه بدنی شده است و پس از گذشت بیست سال از آن تقاضای دیه کرده است. آیا تقاضای پرداخت خسارت دیه وی موجه است؟ در فرض مثبت بودن پاسخ آیا کارگر مستحق دیه به نرخ زمان وقوع حادثه یا زمان مطالبه را دارد؟ ۱۳۶
- ۵۰.۳ در صورت واگذاری کار به پیمانکار، آیا می‌توان کارفرما را مقصر دانست؟ ۱۳۶
- ۵۱.۳ با توجه به اینکه حوادث رانندگی به‌طور عمده با فعل مثبت تحقق می‌یابد و در حالتی که حوادث ناشی از کار فعل یا ترک فعل کارفرما می‌باشد، از نظر رویه قضائی موضوع چه حکمی دارد. ۱۳۷
- ۵۲.۳ آیا در خصوص تشکیل پرونده پزشکی کارگران در قانون کار مقرراتی پیش‌بینی شده است؟ ۱۳۸
- ۵۳.۳ وقتی کارفرما به جهت اعمال کار کارگران خود، مکلف به جبران خسارت می‌باشد. آیا می‌تواند خسارات را از کارگر دریافت نماید. ۱۳۹
- ۵۴.۳ آیا حکم ماده ۱۲ قانون مسئولیت مدنی، در خصوص خساراتی که به شخص ثالثی که هیچ رابطه کاری با کارفرما ندارد را در برمی‌گیرد؟ ۱۴۰
- ۵۵.۳ در حوادث ناشی از کار چنانچه خسارت تدریجی تحقق یابد، آیا کارفرما ضامن است؟ ۱۴۱
- ۵۶.۳ نقش تقصیر در مسئولیت ناشی از فعل کارگر در قانون مدنی چگونه است؟ ۱۴۲
- ۵۷.۳ تقصیر غیرقابل بخشش در حوادث ناشی از کار چگونه قابل تحلیل است ۱۴۳
- ۵۸.۳ آیا می‌توان دستگاه اجرایی را به جهت عدم رعایت نظامات به‌عنوان یکی از عوامل تقصیر مسئول شناخت؟ ۱۴۳
- ۵۹.۳ قرار مجرمیت در حوادث غیر ناشی از کار یا حادثه‌ای که به نحوی با کارگاه ارتباط نداشته باشد. مسئولیت کارفرما چگونه است؟ ۱۴۶
- ۶۰.۳ در صورتی که رابطه مبتنی بر کار، بین کارگر و کارفرما احراز نشود، در صورت وقوع حادثه مسئولیت به عهده چه کسی می‌باشد؟ ۱۴۶
- ۶۱.۳ اگر کارگری به‌منظور کمک کارگران دیگر در امر نجات و امدادسانی مصدومان اقدام نماید و در حالتی قرار گیرد که از او انتظار می‌رود در صورت وقوع حادثه مسئولیت با کیست؟ ۱۴۸
- ۶۲.۳ در مواردی که کارفرما، کارگاه وسیعی را در اختیار دارد و به‌دلیل وسعت کار، نظارت مستقیم مراحل آن از عهده خارج است و ناگزیر است برای هر بخشی نمایندگان را منصوب نماید مسئولیت در اینگونه موارد چگونه می‌باشد؟ ۱۴۹
- ۶۳.۳ براساس رویه کشورها، آیا کارفرمایان براساس مقررات در زمینه پیش‌گیری از حوادث تعهد دارند. ۱۵۰
- ۶۴.۳ آیا مراجع قضایی، حق ورود برای حل و فصل اختلافات کارگر و کارفرما را دارند؟ ۱۵۰
- ۶۵.۳ آیا صرف عدم هماهنگی و نظارت بر کار پیمانکار جزء می‌توان براساس اصول مسئولیت مدنی، کارفرمای اصلی را ضامن دانست؟ ۱۵۱

- ۶۶.۳ مقصر بودن کارفرما، آیا سازمان تأمین اجتماعی می‌تواند خسارت مربوط را از کارفرما دریافت نماید ۱۵۳
- ۶۷.۳ اگر کارفرما، چند مقرر قانونی و عرفی را نقض نماید، آیا مجموعاً یک سبب محسوب می‌شوند یا چند سبب؟ ۱۵۳
- ۶۸.۳ به لحاظ بی‌احتیاطی از ناحیه کارفرما، کارگر و شخص دیگری در کارگاه فوت می‌نماید. مدیر شرکت پیمانکاری ۴۰٪ نسبت به یکی از مقتولین ۶۰٪ نسبت به دیگری مقصر می‌شود. مدیر عامل شرکت دیه هر دو مقتول را پرداخت و رضایت اولیای دم را جلب می‌نماید. با اعتراض یک مصدوم موضوع به هیئت کارشناسی ارجاع و در صد تغییر می‌کند با توجه به رضایت اولیای دم در خصوص میزان تقصیر اضافه شده، آیا پرونده مربوط قابل رسیدگی و مفتوح می‌باشد. ۱۵۴

منابع و مراجع ۱۵۷

قواعد عمومی حقوق کار

۱